

ZAKON O UPRAVNIM SPOROVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, poduzeća, društava, ustanova i drugih pravnih osoba u Bosni i Hercegovini, ovim se zakonom utvrđuju pravila upravnog spora u kojem se odlučuje o zakonitosti pojedinačnih i općih konačnih upravnih akata donesenih na temelju zakona pri vršenju javnih dužnosti institucija Bosne i Hercegovine kojim se rješava o pravima i obvezama građana i pravnih osoba.

Članak 2.

Pravo pokretanja upravnog spora ima:

- 1) građanin ili pravna osoba ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno neko njihovo pravo ili neposredni osobni interes utemeljen na zakonu;
- 2) ako je konačnim upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Bosne i Hercegovine ili je povrijeđen zakon u korist pravne osobe ili građanina, upravni spor može pokrenuti pravobranitelj Bosne i Hercegovine;
- 3) državni službenici ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno njihovo pravo iz djelatnog odnosa;
- 4) skupine koje zastupaju kolektivne interese (udruge i fondacije, korporacije, sindikati), ako su konačnim upravnim aktom povrijeđena njihova prava ili kolektivni interesi koje zastupaju;
- 5) tijelo uprave, služba za upravu, poslovna jedinica poduzeća (društva), naselje ili skupina osoba i sl., iako nemaju svojstvo pravne osobe, mogu pokrenuti upravni spor, ako mogu biti nositelji prava i obveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku;
- 6) u slučaju iz točke 2. ovog stavka sva tijela uprave, službe za upravu i pravne osobe dužni su o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijestiti mjerodavnog pravobranitelja ili drugo zakonom ovlašteno tijelo.

¹Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07)-**označen podebljanim slovima**; Zakon o dopunama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 83/08)-*označen kosim slovima* i Zakon o izmjenama Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 74/10)-označen podvučanim slovima.

Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst služi za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

Upravni spor može pokrenuti i ombudsman za Bosnu i Hercegovinu, a i intervenirati u postupku koji je u tijeku kad u vršenju poslova iz svoga nadležstva nađe da je konačnim upravnim aktom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode građana zajamčeni Ustavom Bosne i Hercegovine i instrumentima navedenim u Aneksu I. Ustava Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Presude suda Bosne i Hercegovine, donesene u upravnim sporovima, su konačne i obvezne sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 4.

Institucije Bosne i Hercegovine, u smislu ovoga zakona, su: ministarstva Bosne i Hercegovine i njihova tijela, javne agencije, javne korporacije, **Povjerenstvo za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica utemeljeno Sporazumom između Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske o prijenosu nadležnosti i nastavku financiranja i rada Povjerenstva za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica ("Službeni glasnik BiH", br. 32/04, 32/05 i 14/06), (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica)**, institucije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i druge organizacije utvrđene zakonom države Bosne i Hercegovine koje vrše javne ovlasti, koje su Ustavom Bosne i Hercegovine određene u nadležstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: mjerodavna institucija).

II - MJERODAVNOST

Članak 5.

Upravne sporove rješava Upravni odjel Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud).

Članak 6.

Sud odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata institucija Bosne i Hercegovine iz članka 4. ovoga zakona.

Članak 7.

U upravnim sporovima Sud odlučuje u vijeću sastavljenom od trojice sudaca, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

U upravnim sporovima pokrenutim protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor odlučuje sudac pojedinac.

III - UPRAVNI SPOR

Članak 8.

Upravni spor može se voditi samo protiv konačnoga upravnog akta i **konačnoga akta Povjerenstva za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica.**

Konačni upravni akt, u smislu ovoga zakona, jeste akt kojim mjerodavna institucija iz članka 4. ovog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obvezi građanina ili pravne osobe u nekoj upravnoj stvari (u daljnjem tekstu: konačni upravni akt).

Članak 9.

Upravni spor može se pokrenuti samo protiv konačnih upravnih akata koje su donijele institucije iz članka 4. ovoga zakona.

Upravni spor može se pokrenuti i kada se radi o upravnoj šutnji institucije iz članka 4. ovoga zakona (administrativna šutnja), pod uvjetima predviđenim člankom 21. ovoga zakona.

Članak 10.

Upravni spor ne može se voditi:

- 1) protiv konačnih upravnih akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana izvan upravnoga spora;
- 2) protiv konačnih upravnih akata donesenih u stvarima o kojima se po izričitoj odredbi zakona ne može voditi upravni spor;
- 3) u stvarima o kojima izravno na temelju ustavnih ovlasti odlučuju Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ili Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.

U stvarima iz točke 2. stavak 1. ovoga članka, može se voditi upravni spor kad je mjerodavna institucija pri donošenju konačnoga upravnog akta prekoračila granice svoje ovlasti.

Članak 11.

Konačni upravni akt može se pobijati:

- 1) ako u aktu nije primijenjen ili je nepravilno primijenjen zakon Bosne i Hercegovine, odnosno propis utemeljen na zakonu ili opći akt, pri vršenju dužnosti mjerodavnih institucija;
- 2) ako je akt donijela nemjerodavna institucija Bosne i Hercegovine;
- 3) ako u upravnom postupku koji je prethodio donošenju akta nije postupljeno po pravilima postupka, a posebno ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, ili ako je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak glede činjeničnog stanja;
- 4) ako je mjerodavna institucija rješavajući po slobodnoj ocjeni prekoračila granice ovlasti koje su joj dane pravnim propisima i suprotno cilju u kojem joj je ovlast dana.

Članak 12.

Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog konačnog upravnog akta, ako Sud drugačije ne odluči.

U upravnom sporu može se tražiti:

- 1) da se utvrdi da je pobijani konačni upravni akt u suprotnosti sa zakonom i da se poništi;
- 2) da se, po potrebi, tužitelju prizna pravni status i pravo na povrat u pređašnje stanje prije izvršenja pobijanog konačnoga upravnog akta;
- 3) da se utvrdi odgovornost uprave, uključujući i obvezu plaćanja naknade za nastalu štetu;
- 4) da se odredi ispunjavanje zakonskih obveza, ako se radi o nečinjenju od strane uprave ili javnih agencija.

Članak 13.

U upravnom sporu može se tražiti i povrat oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tužitelju nanesena izvršenjem konačnoga upravnog akta koji se pobija.

Članak 14.

Tužitelj u upravnom sporu može biti građanin, pravna osoba i druge osobe iz članka 2. ovog zakona pod uvjetima utvrđenim u toj odredbi.

Članak 15.

Kada je građaninu koji je učlanjen u neku društvenu organizaciju ili udrugu građana koja prema svojim pravilima (statut) ima zadaću da štiti određena prava i interese svojih članova, konačnim upravnim aktom povrijeđeno koje takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija, odnosno udruga građana može, po pismenom pristanku svojeg člana, u njegovo ime podnijeti tužbu i voditi upravni spor protiv takvoga upravnog akta.

Organizacija, odnosno udruga iz stavka 1. ovoga članka može u svakom stadiju postupka, s pravima sporednog umješaka, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvog građanina i u njegovu korist poduzimati sve radnje i rabiti sva pravna sredstva, ako to nije u suprotnosti s izjavama i postupcima samog građanina.

Članak 16.

Treća osoba kojoj bi poništenje pobijanog konačnog upravnog akta neposredno bilo na štetu (zainteresirana osoba) ima u sporu položaj stranke.

Članak 17.

Tužena stranka u upravnom sporu je institucija Bosne i Hercegovine iz članka 4. ovog zakona čiji se konačni upravni akt pobija.

Članak 18.

Tužba, po pravilu, ne sprečava izvršenje konačnoga upravnog akta protiv koga je podnesena, ako zakonom nije drukčije određeno.

Po zahtjevu tužitelja, mjerodavna institucija za provođenje izvršenja pobijanog konačnog upravnog akta, odgodit će izvršenje do konačne sudske odluke, ako bi izvršenje nanijelo

tužitelju štetu koja bi se teško mogla popraviti, a odgađanje nije protivno javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknativa šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odgađanje mora se priložiti dokaz o podnesenoj tužbi. Po svakom zahtjevu mjerodavna institucija mora donijeti rješenje najkasnije u roku od tri dana od prijema zahtjeva za odgodu izvršenja.

Mjerodavna institucija iz stavka 2. ovoga članka može i iz drugih razloga odgoditi izvršenje pobijanog konačnog upravnog akta do konačne sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uvjetima iz st. 2. i 3. ovoga članka o odgađanju izvršenja konačnog upravnog akta protiv kojega je podnesena tužba može odlučiti i Sud kome je tužba podnesena, ako to pismeno zatraži tužitelj.

IV - POSTUPAK

Članak 19.

Upravni spor pokreće se tužbom.

Tužba se podnosi u roku od **60 dana** od dana kada je podnositelj tužbe obaviješten, odnosno kada je primio pobijani konačni upravni akt ili rješenje, odnosno od dana objavljivanja pobijanog propisa.

Rok iz stavka 2. ovoga članka važi i za pravobranitelja Bosne i Hercegovine, odnosno ombudsmana Bosne i Hercegovine kada su ovlašteni za podnošenje tužbe.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tužba protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor podnosi se u roku od 24 sata od uručenja odnosno dostave rješenja drugostupanjskog tijela u upravnom postupku, odnosno protekom toga roka ako u njemu drugostupanjska odluka nije donesena. U sporovima iz ovog stavka Sud odlučuje po žurnom postupku, saslušava stranca i sudsku odluku donosi što prije, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja tužbe.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tužba protiv rješenja ili zaključka u predmetima povodom zahtjeva za međunarodnom zaštitom, uključujući i ograničenje kretanja podnositelja zahtjeva i predmetima koji se odnose na prestanak važenja međunarodne zaštite podnosi se u roku od 15 dana od dana dostave pobijanog konačnog upravnog akta, a u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnom zaštitom kao neutemeljenog u roku od osam dana od dana dostave rješenja. U sporovima iz ovog stavka Sud odlučuje po žurnom postupku i sudsku odluku donosi što prije, a najkasnije u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe, odnosno najkasnije u roku od 30 dana od dana zaprimanja tužbe u slučaju odbijanja zahtjeva za međunarodnom zaštitom kao neutemeljenog.

Članak 20.

Tužba se predaje Sudu neposredno ili mu se šalje poštom preporučeno ili se podnosi posredstvom tijela uprave Bosne i Hercegovine kada je tako određeno zakonom.

Tužba se može izjaviti i na zapisnik kod Suda ili ma koga drugoga suda u Bosni i Hercegovini. Dan predaje tužbe pošti preporučeno, odnosno dan izjavljivanja tužbe na zapisnik, smatra se kao dan predaje Sudu.

Ako tužba nije predana Sudu nego drugom tijelu, a stigne Sudu poslije isteka roka za podnošenje tužbe, smatrat će se da je na vrijeme podnesena, ako se njezino podnošenje toj instituciji može pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca tužbe.

~~Za osobe koje se nalaze u vojskama entiteta Bosne i Hercegovine na obveznoj vojnoj službi, dan predaje tužbe vojnoj postrojbi, odnosno vojarni ili stožeru, smatra se kao dan predaje Sudu.~~

~~Odredba stavka 4. ovoga članka odnosi se i na ostale osobe u vojskama entiteta Bosne i Hercegovine na službi u vojnim postrojbama, odnosno vojarnama ili stožerima, u mjestima u kojima ne postoji redovita pošta.~~

Za osobe lišene slobode, dan predaje tužbe upravi ustanove u kojoj se ta osoba nalazi, smatra se kao dan predaje Sudu.

Tužba protiv rješenja ili zaključka u predmetima povodom zahtjeva za međunarodnom zaštitom i predmetima koji se odnose na prestanak važenja međunarodne zaštite podnosi se posredstvom Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 21.

Ako u upravnom postupku drugostupanjska institucija nije u roku od **30 dana** ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donijela rješenje po žalbi stranke protiv prvostupanjskog rješenja, a ne donese ga ni u daljnjem roku od sedam dana po pismenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena.

Na način propisan u stavku 1. ovog članka može postupiti stranka i kad po njezinom zahtjevu u upravnom postupku prvostupanjska institucija nije donijela rješenje protiv čijeg akta zakonom nije dozvoljena žalba.

Ako u upravnom postupku prvostupanjska institucija protiv čijeg akta je dozvoljena žalba nije u roku od 60 dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donijela nikakvo rješenje po zahtjevu, stranka ima pravo da se obrati svojim zahtjevom drugostupanjskoj instituciji. Protiv rješenja drugostupanjske institucije stranka može pokrenuti upravni spor, a može ga, pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, pokrenuti i ako drugostupanjska institucija ne donese rješenje u propisanom roku.

Članak 22.

U tužbi se mora navesti: ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište tužitelja, broj i datum konačnog upravnog akta protiv kojega je tužba podnesena, kratko obrazloženje zbog čega se tuži, kao i u kom se pravcu i opsegu predlaže poništavanje konačnoga upravnog akta i potpis podnosioca. Uz tužbu se mora podnijeti konačni upravni akt u izvorniku ili prijepisu, odnosno presliku.

Ako se tužbom traži povrat stvari ili naknada štete, mora se staviti i određen zahtjev glede stvari ili visine pretrpljene štete.

Uz tužbu se podnosi i po jedan prijepis tužbe i privitak za tuženu instituciju i za svaku zainteresiranu osobu, ako takvih osoba ima.

Članak 23.

Tužitelj može odustati od tužbe sve do donošenja sudske odluke o čemu Sudu podnosi pisani podnesak ili daje izjavu na zapisnik kod Suda, i u tom slučaju Sud rješenjem obustavlja postupak.

Članak 24.

Ako je tužba nepotpuna ili nerazumljiva, predsjednik sudskog vijeća pozvat će tužitelja, prema potrebi, i preko drugog suda u Bosni i Hercegovini, da u ostavljenom roku ukloni nedostatke tužbe. Pri tomu će ga poučiti što i kako treba učiniti i ukazati mu na posljedice koje će nastati ako ne postupi po traženju suda.

Ako tužitelj u ostavljenom roku ne ukloni nedostatke tužbe, a oni su takvi da sprječavaju rad suda, sud će rješenjem odbaciti tužbu kao neurednu, ako ne nađe da je osporeni konačni upravni akt po zakonu ništavan.

Članak 25.

Sud će rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi:

- 1) da je tužba podnesena neblagovremeno (članak 19.) ili prijevremeno (članak 21.), odnosno podnesena od neovlaštene osobe (članak 2.);
- 2) da akt koji se tužbom osporava nije konačni upravni akt (članak 8.);
- 3) da je očividno da se upravnim aktom koji se tužbom osporava ne dira u pravo tužitelja ili u njegov neposredni osobni interes utemeljen na zakonu (članak 14.);
- 4) da se protiv upravnog akta koji se tužbom osporava mogala izjaviti žalba, pa ona nije uopće ili nije blagovremeno izjavljena (članak 9.);
- 5) da se radi o stvari o kojoj se po izričitoj odredbi ovoga zakona ne može voditi upravni spor (članak 10.);
- 6) da već postoji pravomoćna sudska odluka donesena u upravnom sporu o istoj stvari.

Zbog razloga iz stavka 1. ovoga članka Sud će odbaciti tužbu u svakom stadiju postupka.

Članak 26.

Ako Sud ne odbaci tužbu na temelju članka 24. stavak 2. ili članka 25. ovoga zakona, a nađe da pobijani upravni akt sadrži takve bitne nedostatke koji sprječavaju ocjenu zakonitosti akta,

može iz tog razloga presudom poništiti pobijani konačni upravni akt i bez dostavljanja tužbe na odgovor.

Članak 27.

Ako mjerodavna institucija za vrijeme sudske postupka donese drugi konačni upravni akt kojim se mijenja ili stavlja van snage konačni upravni akt protiv kojega je upravni spor pokrenut, kao i ako u slučaju iz članka 21. ovoga zakona naknadno donese konačni upravni akt, ta je institucija dužna, osim tužitelja, istovremeno pismeno izvijestiti i Sud pred kojim je spor pokrenut, s tim da Sudu dostavi i novi konačni upravni akt. Sud će u tom slučaju pozvati tužitelja da u roku od 15 dana pismeno izjavi da li je naknadno donesenim konačnim upravnim aktom zadovoljan ili ostaje pri tužbi i u kom opsegu, odnosno da li tužbu proširuje i na novi upravni akt.

Ako tužitelj izjavi da je naknadno donesenim konačnim upravnim aktom zadovoljan ili ako ne da izjavu u roku iz stavka 1. ovoga članka, Sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka.

Ako tužitelj izjavi da novim konačnim upravnim aktom nije zadovoljan, Sud će nastaviti postupak.

Članak 28.

Ako tužbu ne odbaci po članku 24. stavku 2. ili po članku 25. ovoga zakona, niti poništi upravni akt po članku 26. ovoga zakona, Sud će po jedan prijepis tužbe s priložima dostaviti na odgovor instituciji čiji se upravni akt pobija (u daljnjem tekstu: tužena stranka) i zainteresiranim osobama, ako takvih osoba ima.

Odgovor na tužbu daje se u roku koji Sud odredi u svakom pojedinom slučaju. Ovaj rok ne može biti kraći od 10 niti duži od 20 dana.

U roku iz stavka 2. ovoga članka tužena je strana dužna poslati Sudu sve spise koji se odnose na predmet. Ako tužena stranka i poslije drugog traženja Suda ne pošalje spise predmeta ili ako izjavi da ih ne može poslati, Sud će riješiti stvar i bez spisa sukladno odredbi članka 34. stavak 4. ovoga zakona.

Članak 29.

O upravnim sporovima Sud rješava na nejavnoj sjednici.

Zbog složenosti prijeporne stvari, ili ako inače nađe da je to potrebno radi boljeg razjašnjenja stanja stvari, Sud može riješiti da se održi usmena rasprava (u daljnjem tekstu: rasprava).

Iz razloga navedenih u stavku 2. ovoga članka i stranka može predložiti da se održi rasprava.

Članak 30.

Ako sudsko vijeće Suda odluči da se održi rasprava, predsjednik će vijeća odrediti dan rasprave i na nju pozvati stranke i zainteresirane osobe, ako ih ima.

Rasprava se može odgoditi samo iz važnih razloga, o čemu odlučuje sudsko vijeće.

Članak 31.

Raspravom rukovodi predsjednik vijeća.

O raspravi se vodi zapisnik u koji se unose samo bitne činjenice i okolnosti, kao i dispozitiv odluke. Zapisnik potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

Članak 32.

Izostanak stranke s rasprave ne zadržava rad Suda. Zbog izostanka stranaka s rasprave ne može se uzeti da su stranke odustale od svojih zahtjeva, već će se njihovi podnesci pročitati.

Ako na raspravu ne dođe ni tužitelj ni tužena strana, a rasprava se ne odgodi, Sud će raspraviti spor i bez nazočnosti stranaka.

Članak 33.

Na raspravi prvo dobija riječ član sudskog vijeća koji je izvjestitelj.

Izvjestitelj izlaže stanje i bit spora, ne dajući svoje mišljenje. Poslije toga daje se riječ tužitelju da obrazloži tužbu, pa zastupniku tužene stranke i zainteresiranim osobama da obrazlože svoja gledišta.

Članak 34.

Sud rješava spor, po pravilu, na temelju činjenica koje su utvrđene u upravnom postupku.

Ako Sud nađe da se spor ne može raspraviti na temelju činjenica utvrđenih u upravnom postupku zbog toga što glede utvrđenih činjenica postoji proturječnost u spisima, što su one u bitnim točkama nepotpuno utvrđene, što je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak glede činjeničnog stanja, ili nađe da se u upravnom postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koji bi bili od utjecaja na rješavanje stvari, Sud će pobijati konačni upravni akt i prvostupanjski upravni akt poništiti presudom i vratiti na ponovno rješavanje. Prvostupanjski upravni akt poništava se ako su propusti u utvrđivanju činjeničnog stanja i povreda pravila postupka učinjeni u prvostupanjskom postupku, a pobijani konačni upravni akt poništava se ako su ti propusti učinjeni u drugostupanjskom upravnom postupku. U ovim slučajevima mjerodavna je institucija dužna postupiti onako kako je u presudi određeno i donijeti novi konačni upravni akt.

Ako bi poništenje pobijanog upravnog akta po stavku 2. ovoga članka i ponovno vođenje postupka kod mjerodavne institucije izazvalo za tužitelja štetu koja bi se teško mogla popraviti, ili ako je na temelju javnih isprava ili drugih dokaza u spisima predmeta očividno da je činjenično stanje drugačije od onog utvrđenog u upravnom postupku, ili ako je u istom upravnom sporu već jednom poništen upravni akt, a posebice ako mjerodavna institucija nije u potpunosti postupila po presudi, Sud je u ovim slučajevima obvezan sam utvrditi činjenično stanje i na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja riješiti upravnu stvar presudom, odnosno rješenjem.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka Sud utvrđuje činjenično stanje, po pravilu, na raspravi, ili preko jednog člana sudskog vijeća, ili preko drugog suda ili preko drugog tijela. Na raspravu se poziva i stranka. Ako Sud činjenično stanje utvrđuje preko drugog suda ili preko drugog tijela, taj sud, odnosno tijelo obvezni su postupiti po zahtjevu suda u roku koji sud odredi.

Članak 35.

Zakonitost pobijanog konačnog upravnog akta Sud ispituje u granicama zahtjeva iz tužbe, ali pri tomu nije vezan razlozima tužbe.

Na ništavost konačnog upravnog akta Sud pazi po službenoj dužnosti.

Ako Sud utvrdi (ocijeni) da je pobijani konačni upravni akt ništavan, poništiti će ga, a ako su razlozi ništavosti sadržani i u prvostupanjskom upravnom aktu, poništiti će i taj akt.

Članak 36.

Sud donosi presudu, odnosno rješenje većinom glasova sudskoga vijeća.

O vijećanju i glasovanju vodi se poseban zapisnik, koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar.

Vijećanje i glasovanje vrši se bez nazočnosti stranaka.

Članak 37.

Sud rješava spor presudom.

Presudom se tužba uvažava ili odbija kao neutemeljena. Ako se tužba uvažava, Sud poništava pobijani konačni upravni akt.

Presudom se konačni upravni akt poništava i predmet vraća mjerodavnoj instituciji na ponovno rješavanje u slučajevima utvrđenim u članku 34. stavak 2. ovoga zakona i drugim slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Presudom se konačni upravni akt poništava i rješava upravna stvar u slučajevima utvrđenim u članku 34. stavak 3. ovoga zakona i drugim slučajevima predviđenim ovim Zakonom. Takva presuda u svemu zamjenjuje poništeni konačni upravni akt.

Presudom kojom se pobijani konačni upravni akt poništava Sud će odlučiti i o zahtjevu tužitelja za povrat stvari, odnosno za naknadu štete, ako podaci postupka pružaju za to pouzdanu osnovu. U suprotnom, ako se radi o složenijem postupku (izvođenje dokaza, vještačenje dokumentacije itd.) , Sud će odluku donijeti po odredbama Zakona o parničnom postupku.

Kad je tužba podnesena na temelju članka 21. ovoga zakona, a Sud nađe da je opravdana, presudom će uvažiti tužbu, poništiti osporeni upravni akt i odrediti u kom će smislu mjerodavna institucija donijeti rješenje ili će presudom sam riješiti upravnu stvar.

U slučajevima u kojima se ne odlučuje presudom, Sud donosi rješenje.

Članak 38.

Ako je održana rasprava, Sud će odmah po završenoj raspravi usmeno objaviti presudu, odnosno rješenje, zajedno s najvažnijim razlozima za donesenu odluku.

U složenim slučajevima Sud može odustati od usmenog objavljivanja presude, odnosno rješenja, i najkasnije u roku od osam dana donijeti presudu, odnosno rješenje.

Ako Sud po završenoj raspravi ne može izreći presudu, odnosno rješenje zbog toga što prethodno treba utvrditi takvu činjenicu za čije raspravljanje nije potrebna nova rasprava, Sud će presudu, odnosno rješenje donijeti bez rasprave i to najkasnije u roku od osam dana od dana kad tu činjenicu utvrdi.

Članak 39.

Presuda, odnosno rješenje sadrži: označenje Suda, broj i datum, uvod koji obuhvata ime i prezime predsjednika vijeća, članova vijeća i zapisničara, označenje stranaka i njihovih zastupnika, kratko označenje predmeta spora i dan kad je presuda, odnosno rješenje izrečeno i objavljeno, dispozitiv, obrazloženje i napatuk o pravnom lijeku. Dispozitiv mora biti odvojen od obrazloženja. U presudi se moraju cijeniti svi navodi tužbe.

Presuda **odnosno rješenje** je konačna i može se pobijati samo izvanrednim pravnim lijekovima.

Izvornu presudu, odnosno rješenje potpisuju predsjednik vijeća i zapisničar.

Presuda, odnosno rješenje kojim se tužba oglašava neutemeljenom ili se odbija ima pravno djelovanje samo za stranke u postupku.

Presuda, odnosno rješenje kojom se uvažava tužba primjenjuje se za sve osobe na koje utječe konačni upravni akt koji je pobijan.

Presuda, odnosno rješenje se u ovjerenom prijepisu dostavlja svim strankama i objavljuje u "Službenom glasniku BiH".

V - IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

Članak 40.

Izvanredni pravni lijekovi u upravnom sporu su:

1. Zahtjev za ponavljanje postupka;
2. Zahtjev za zaštitu zakonitosti;
3. Zahtjev za preispitivanje sudske odluke.

V.1. 1. Zahtjev za ponavljanje postupka

Članak 41.

Postupak okončan odlukom Vijeća Upravnog odjeljenja Suda ponovit će se na zahtjev stranke.

O zahtjevu za ponavljanje postupka odlučuje Vijeće Upravnog odjela Suda (Vijeće) koje je donijelo presudu.

Članak 42.

Zahtjev za ponavljanje postupka može se podnijeti:

- 1) ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih bi spor bio povoljnije riješen za nju da su te činjenice, odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u ranijem sudskom postupku;
- 2) ako je do odluke suda došlo usljed kaznenog djela suca ili djelatnika u sudu, ili je odluka isposlovana prijevaram radnjom zastupnika ili punomoćnika stranke, njegovog protivnika ili protivnikovog zastupnika ili punomoćnika, a takva radnja predstavlja kazneno djelo;
- 3) ako je odluka utemeljena na presudi donesenoj u kaznenoj ili građanskoj stvari, a ta presuda je kasnije ukinuta drugom pravomoćnom sudskom odlukom;
- 4) ako je isprava na kojoj se temelji sudska odluka lažna ili lažno preinačena, ili ako je svjedok, vještak ili stranka, prigodom saslušanja pred sudom dala lažan iskaz, a odluka suda se temelji na tom iskazu;
- 5) ako stranka nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi raniju sudsku odluku donesenu u istom upravnom sporu;
- 6) ako zainteresiranoj osobi nije bila dana mogućnost da sudjeluje u upravnom sporu.

Zbog okolnosti iz toč. 1. i 5. stavak 1. ovoga članka ponavljanje će se dozvoliti samo ako stranka bez svoje krivnje nije bila u stanju te okolnosti iznijeti u ranijem postupku.

Članak 43.

Ponavljanje se postupka može tražiti najkasnije u roku od 30 dana od dana kad je stranka saznala za razlog ponavljanja. Ako je stranka saznala za razlog ponavljanja prije nego što je postupak kod suda okončan, ali taj razlog nije mogla upotrijebiti u tijeku postupka, ponavljanje se može tražiti u roku od 30 dana od dana obavještenja o odluci Vijeća.

Po proteku pet godina od pravomoćnosti odluke Vijeća ponavljanje se ne može tražiti. Izuzetno, i poslije roka od pet godina ponavljanje se postupka može tražiti zbog zakonskih osnova navedenih u članku 42. stavak 1. toč. 2., 3. i 4. ovoga zakona.

Članak 44.

Ponavljanje postupka pokreće se zahtjevom za ponavljanje postupka.

Zahtjev za ponavljanje postupka sadrži označenje sudske odluke donesene u postupku čije se ponavljanje traži, zakonsku osnovu ponavljanja (članak 42.), odnosno okolnosti koje čine vjerojatnim postojanje te osnove, kao i razloge i opseg u kome se predlaže izmjena odluke donesene u postupku čije se ponavljanje traži.

Članak 45.

Vijeće će odbaciti zahtjev za ponavljanje postupka ako utvrdi da je zahtjev podnijela neovlaštena osoba ili da zahtjev nije blagovremen ili da stranka nije učinila bar vjerojatnim postojanje zakonske osnove za ponavljanje.

Ako Vijeće ne odbaci zahtjev po stavku 1. ovoga članka, dostavit će ga protivnoj stranci i zainteresiranim osobama i pozvati ih da u roku od 15 dana odgovore po zahtjevu.

Članak 46.

Po isteku roka za odgovor na zahtjev (članak 45. stavak 2.), Vijeće presudom rješava o zahtjevu za ponavljanje postupka.

Ako se ponavljanje postupka dozvoli, stavit će se van snage ranija sudska odluka u cjelini ili djelomice.

Ranije procesne radnje na koje ne utječu razlozi ponavljanja postupka neće se ponavljati.

Presudom kojom se ponavljanje postupka dozvoljava riješit će se i o glavnoj stvari.

Članak 47.

Protiv odluke Vijeća donesene po zahtjevu za ponavljanje postupka mogu se podnijeti pravni lijekovi koji su ovim Zakonom dozvoljeni u glavnoj stvari.

Članak 48.

U postupku za ponavljanje postupka shodno će se primjenjivati odredbe ovoga zakona o postupku po tužbi, ako u čl. 42. do 47. ovoga zakona nije drukčije određeno.

V. 2. Zahtjev za preispitivanje sudske odluke

Članak 49.

Protiv konačne odluke Upravnog odjela Suda i konačne odluke najvišega suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donesene u upravnom sporu može se podnijeti zahtjev za preispitivanje sudske odluke (u daljnjem tekstu: zahtjev za preispitivanje).

Zahtjev za preispitivanje može se podnijeti zbog povrede zakona Bosne i Hercegovine ili zbog povrede pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijane odluke.

Članak 50.

Zahtjev za preispitivanje podnosi se na način određen u članku 20. ovoga zakona Sudu, protiv čije se odluke podnosi zahtjev.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja stranci sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev.

O zahtjevu za preispitivanje iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Apelacijski odjel u vijeću sastavljenom od **tri suca**.

Članak 51.

Zahtjev za preispitivanje sadrži označenje sudske odluke čije se preispitivanje predlaže, kao i razloge i opseg u kome se predlaže preispitivanje te odluke.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka nepotpun ili nerazumljiv, Apelacijski odjel postupuje sukladno odredbama članka 24. ovoga zakona.

Članak 52.

Nedozvoljen ili neblagovremen zahtjev za preispitivanje ili zahtjev koji je podnijela neovlaštena osoba, Apelacijski će odjel odbaciti rješenjem.

Ako Apelacijski odjel ne odbaci zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, dostavit će zahtjev protivnoj stranci koja može, u roku koji odredi Apelacijski odjel, podnijeti odgovor na zahtjev.

Članak 53.

Apelacijski odjel rješava o zahtjevu po pravilu, na nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva.

Članak 54.

Apelacijski odjel presudom odbija ili uvažava zahtjev za preispitivanje sudske odluke.

Presudom kojom zahtjev iz stavka 1. ovoga članka uvažava, Apelacijski odjel može ukinuti ili preinačiti sudsku odluku protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Apelacijski odjel ukine sudsku odluku, predmet se vraća sudu čija je odluka ukinuta. Taj je sud dužan izvesti sve procesne radnje i raspraviti pitanja na koja mu je ukazao Apelacijski odjel te donijeti odgovarajuću odluku.

V. 3. Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Članak 55.

Protiv konačne odluke Upravnog odjela Suda i protiv konačne odluke najvišeg suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donesene u upravnom sporu, pravobranitelj Bosne i Hercegovine može podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti.

(2) Zahtjev za zaštitu zakonitosti može se podnijeti zbog povreda zakona Bosne i Hercegovine ili zbog povrede pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijane odluke.

(3) Zahtjev za zaštitu zakonitosti nije dozvoljen protiv odluke koju je povodom zahtjeva za preispitivanje donijelo Apelacijsko upravno vijeće.

O zahtjevu za zaštitu zakonitosti iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Apelacijski odjel u vijeću od **tri suca**.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti može se podnijeti u roku od 30 dana od dana kad je stranci dostavljena konačna odluka protiv koje se zahtjev podnosi.

Članak 56.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti sadrži označenje sudske odluke protiv koje se podnosi zahtjev za zaštitu zakonitosti, kao i razloge i opseg u kome se predlaže ispitivanje zakonitosti te odluke.

Ako je zahtjev iz stavka 1. ovoga članka nepotpun ili nerazumljiv, Apelacijski odjel postupa sukladno odredbama članka 24. ovoga zakona.

Članak 57.

Nedozvoljen i neblagovremen zahtjev za zaštitu zakonitosti ili zahtjev koji je podnijela neovlaštena osoba Apelacijski će odjel odbaciti rješenjem.

Ako Apelacijski odjel ne odbaci zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, dostavit će taj zahtjev protivnoj stranci koja može, u roku koji odredi Apelacijski odjel, podnijeti odgovor na zahtjev.

Članak 58.

Apelacijski odjel rješava o zahtjevu za zaštitu zakonitosti po pravilu, na nejavnoj sjednici, a pobijanu odluku ispituje samo u granicama zahtjeva.

Članak 59.

Apelacijski odjel presudom odbija ili uvažava zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Presudom kojom zahtjev iz stavka 1. ovoga članka uvažava, Apelacijski odjel može ukinuti ili preinačiti sudsku odluku protiv koje je podnesen zahtjev.

Ako Apelacijski odjel ukine sudsku odluku, predmet vraća sudu čija je odluka ukinuta. Taj je sud dužan izvesti sve procesne radnje i raspraviti pitanja na koja mu je ukazao Apelacijski odjel te donijeti odgovarajuću odluku.

Članak 60.

Ponavljanje postupka i zahtjev za preispitivanje sudske odluke može podnijeti i ombudsman za Bosnu i Hercegovinu ako je sudjelovao u postupku upravnoga spora ili kada u vršenju poslova iz svoga nadležstva nađe da je sudskom odlukom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, odnosno prava i slobode utvrđene Ustavom i instrumentima Aneksa Ustava Bosne i Hercegovine.

V-a OSTALE ODREDBE POSTUPKA

Članak 60.a)

Za pitanja o postupku u upravnim sporovima koja nisu regulirana ovim Zakonom primjereno će se primjenjivati odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

VI - TROŠKOVI POSTUPKA

Članak 61.

Troškovi u postupku o upravnim sporovima su izdaci učinjeni glede upravnog spora od njegovog pokretanja do završetka.

Sud će svakom odlukom kojom okončava postupak o upravnom sporu odlučiti tko snosi troškove postupka i koliko oni iznose.

Sud će odlučiti da stranka koja je pokrenula ili nastavila postupak u lošoj namjeri ili iz nemara snosi sudske troškove u cjelosti.

VII - OBVEZNOST PRESUDA

Članak 62.

Kad Sud poništi konačni upravni akt protiv kojega je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen. Ako prema naravi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poništenog konačnog upravnog akta donijeti novi upravni akt, mjerodavna je institucija dužna donijeti ga bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude. Mjerodavna je institucija pri tome vezana pravnim shvaćanjem Suda i primjedbama glede postupka.

Članak 63.

Ako mjerodavna institucija poslije poništenja konačnog upravnog akta donese upravni akt protivno pravnom shvaćanju Suda, ili protivno primjedbama Suda glede postupka, pa tužitelj podnese novu tužbu, Sud je dužan u ovim slučajevima poništiti pobijani konačni upravni akt i sam riješiti stvar presudom. Takva presuda u svemu zamjenjuje konačni upravni akt mjerodavne institucije.

Članak 64.

Ako mjerodavna institucija poslije poništenja konačnog upravnog akta ne donese odmah, a najkasnije u roku od 15 dana, novi upravni akt ili novi upravni akt u izvršenju presude donesene na temelju članka 37. stavak 6. ovoga zakona, stranka može posebnim podneskom tražiti donošenje takvog akta. Ako mjerodavna institucija ne donese upravni akt ni za sedam dana od ovog traženja, stranka može tražiti donošenje takvog akta od Suda koji je donio presudu u prvom stupnju.

Po zahtjevu stranke iz stavka 1. ovoga članka Sud će zatražiti od mjerodavne institucije spis predmeta i obavještenje o razlozima zbog kojih upravni akt nije donio. Mjerodavna je institucija dužna dostaviti spis i dati obavještenje odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako ona to ne učini, ili ako dato obavještenje, po ocjeni Suda, ne opravdava neizvršenje sudske presude, Sud će donijeti odluku koja u svemu zamjenjuje konačni upravni akt mjerodavne institucije i dostaviti je mjerodavnoj instituciji za izvršenje koja je dužna bez odgađanja izvršiti ovu odluku.

Odgovorna osoba u mjerodavnoj instituciji, koja ne postupi sukladno odredbama čl. 62. i 63. i 64. ovoga zakona, čini tešku povredu radne dužnosti.

Prijedlog za pokretanje stegovnog postupka protiv te osobe podnosi Upravni odjel Suda koji je donio presudu kojom je osporeni upravni akt poništen, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.

Članak 65.

O ponašanju mjerodavne institucije iz čl. 63. i 64. ovoga zakona, Sud obvezno pismeno izvješćuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine kako bi u okviru svojih ovlasti poduzelo odgovarajuće mjere da mjerodavna institucija dosljedno postupi po odluci Upravnoga odjela Suda.

Mjerodavna institucija čiji je konačni upravni akt poništen sudskom odlukom obvezna je postupiti po nalogu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine osigurava u slučaju potrebe izvršenje svake sudske odluke donesene u upravnom sporu na prijedlog Upravnoga odjela Suda ili zahtjev stranke.

Članak 66.

Kad je u upravnom sporu donesena presuda kojom je poništen pobijani upravni akt, pa mjerodavna institucija u izvršenju te presude donese novi konačni upravni akt, a stranka kod te institucije zatraži ponavljanje upravnog postupka po tom upravnom aktu, ponavljanje se može dozvoliti, ako je razlog za ponavljanje postupka nastao u odnosu na konačni upravni akt koji je donijela ta institucija.

VIII - POSTUPAK ZAŠTITE SLOBODA I PRAVA GRAĐANA ZAJAMČENIH USTAVOM

Članak 67.

Građanin čija su prava ili temeljne slobode zajamčene Ustavom Bosne i Hercegovine povrijeđene konačnim pojedinačnim aktom institucija iz članka 4. ovoga zakona, ima pravo zahtijevati zaštitu tih prava ili sloboda kod Suda, sukladno ovome zakonu, ako nije osigurana druga sudska zaštita.

Članak 68.

O zahtjevima iz članka 67. ovoga zakona odlučuje Vijeće Upravnog odjela Suda.

Na postupak po zahtjevu iz članka 67. ovoga zakona, shodno se primjenjuju odredbe Poglavlja IV. Postupak, čl. 19. - 40. ovoga zakona.

Članak 69.

Zaštita sloboda i prava građana zajamčenih Ustavom osigurava se i u slučaju ako su te slobode ili prava povrijeđeni radnjom službene osobe u instituciji, odnosno odgovorne osobe u javnoj agenciji ili javnoj korporaciji, kojom se protivno zakonu, neposredno sprječava ili ograničava određenom pojedincu vršenje takve slobode ili prava.

Članak 70.

O zahtjevu građana čije je pravo ili sloboda povrijeđeno radnjom iz članka 69. ovoga zakona odlučuje Vijeće Upravnog odjela Suda.

U zahtjevu za zaštitu zbog nezakonite radnje navodi se radnja, mjesto i vrijeme kada je izvršena, institucija, odnosno javna agencija ili korporacija kod koje je ta radnja učinjena, podaci o službenoj osobi, odnosno odgovornoj osobi koja je to učinila, dokazi o tome, kao i zahtjev da se otkloni zapreka ili ograničenje za vršenje slobode ili prava koje se osporava nezakonitom radnjom.

Članak 71.

Zahtjev iz članka 70. ovoga zakona može se podnijeti sve dok radnja traje.

Ako osoba prema kojoj je poduzeta nezakonita radnja nije u mogućnosti sama podnijeti zahtjev za zaštitu zbog nezakonite radnje, zahtjev može podnijeti njezin bračni drug, dijete, roditelj ili drugi bliski srodnik.

Članak 72.

Postupak po zahtjevu iz članka 70. žuran je i sudska se odluka mora donijeti što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijama zahtjeva.

Članak 73.

Sud će bez odgađanja zahtjev dostaviti na odgovor instituciji, odnosno javnoj agenciji ili korporaciji ovisno od toga tko je izvršio radnju iz članka 69. ovoga zakona. Odgovor na zahtjev dostavlja se u roku koji odredi Sud.

Kad Sud nađe da je zahtjev utemeljen, donijet će rješenje kojim će zabraniti daljnje vršenje nezakonite radnje. U protivnom, odbit će zahtjev rješenjem.

Sud će u rješenju iz stavka 1. ovoga članka odrediti mjere koje treba poduzeti da bi se uspostavilo zakonito stanje, ostavljajući rok za izvršenje, kao i odrediti zakonske sankcije za slučaj neizvršenja rješenja.

Rješenje Suda izvršava institucija, odnosno javna agencija ili korporacija iz članka 69. ~~stavak~~ 1 ovoga zakona čija je službena osoba, odnosno odgovorna osoba počinila nezakonitu radnju.

Članak 74.

Radi osiguranja izvršenja rješenja Sud koji je donio rješenje će odmah, prema okolnostima konkretnog slučaja, poduzeti što je potrebno radi osiguranja izvršenja rješenja, a može o rješenju izvijestiti i instituciju iz članka 65. stavak 1. ovoga zakona, koji su dužni poduzeti mjere potrebite za uspostavljanje zakonitog stanja na način utvrđen u rješenju Suda.

Članak 75.

Ako rješenje ne bude izvršeno u ostavljenom roku, Sud će na zahtjev stranke izvršiti rješenje neposredno ili preko institucije.

Izvršenje se, prema okolnostima slučaja, provodi na trošak institucije, javne agencije ili korporacije, odnosno na trošak službene ili druge odgovorne osobe koja je izvršila nezakonitu radnju.

Radi izvršenja Sud može podnijeti zahtjev mjerodavnoj instituciji, odnosno pravnoj osobi za udaljenje s dužnosti službene ili odgovorne osobe, a po potrebi, može protiv službene, odnosno odgovorne osobe, ako ona u određenom roku ne izvrši rješenje, izreći novčanu kaznu od 200 do 800 KM, kao i odrediti i druge pogodne mjere shodno pravilima izvršnog sudskog postupka.

IX - POSTUPAK PO IZBORNIM ŽALBAMA

Članak 76.

Protiv odluke **Središnjeg** Izbornoga povjerenstva Bosne i Hercegovine (Izorno povjerenstvo) ili Izbornoga vijeća za prigovore i žalbe kojom se krši Izborni zakon Bosne i Hercegovine (Izborni zakon) i propisi koje donosi **Središnje** Izorno povjerenstvo na temelju zakona, može se uložiti žalba Apelacijskom odjelu.

Članak 77.

Žalba Apelacijskom odjelu može se uložiti i protiv odluke bilo kojeg tijela u Bosni i Hercegovini, u entitetima, kao i protiv odluke sudova posljednje instance Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kojom se krši Izborni zakon i propisi koje donosi **Središnje** Izorno povjerenstvo na temelju zakona, ako to nije predmet druge redovite žalbe.

Članak 78.

Žalbu iz čl. 76. i 77. može uložiti svaka osoba, politička stranka ili koalicija čije je pravo, utemeljeno Izbornim zakonom i propisima koje donosi **Središnje** Izorno povjerenstvo na temelju zakona, povrijeđeno ili koja ima određeni pravni interes.

Članak 79.

O žalbi odlučuje Apelacijski odjel u vijeću od trojice sudaca po žurnom postupku, čuvajući temeljna načela postupka, i sudsku odluku donosi **u roku od tri dana od dana primitka žalbe**.

Članak 80.

Žalba se podnosi pismeno u roku od **dva dana od dana primitka** odluke posljednje instance i sadrži kratak opis učinjene povrede i dokaze koji potvrđuju navode žalbe. Žalbu mora potpisati njezin podnositelj. Ako je podnositelj žalbe stranka ili koalicija, žalbu potpisuje predsjednik ili ovlašteni predstavnik političke stranke ili koalicije.

Žalba se dostavlja svim zainteresiranim strankama navedenim u žalbi. Stranke navedene u žalbi mogu se u roku 48 (četrdeset osam) sati od primitka žalbe pismeno očitovati o njenim navodima.

U roku iz stavka 2. ovoga članka, stranka protiv čije je odluke podnesen priziv, dužna je na traženje Apelacijskoga odjela dostaviti sve spise na koje se žalba odnosi.

Članak 81.

Kad Apelacijski odjel nađe da je žalba utemeljena, donijet će odluku kojom će odrediti da se uklone nepravilnosti kojima je povrijeđeno izorno pravo. U protivnom, odbit će žalbu.

Apelacijski će odjel odlukom iz stavka 1. ovoga članka odrediti mjere koje treba poduzeti, da bi se otklonile nepravilnosti kojima je povrijeđeno izborno pravo podnositelja žalbe, ostavljajući rok za izvršenje i odrediti sankcije za slučaj neizvršenja odluke.

Članak 82.

Odluka Apelacijskoga odjela po žalbi uloženoj zbog povrede izbornoga prava konačna je i obvezujuća.

X - KAZNENE ODREDBE

Članak 83.

Novčanom kaznom od 1.500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj mjerodavna institucija:

- 1) ako po zahtjevu stranke ne donese rješenje u predviđenom roku (članak 18. stavak 2.);
- 2) ako ne dostavi Sudu sve spise koji se odnose na predmet (članak 28. stavak 3.);
- 3) ako ne postupi onako kako je u presudi određeno ili ne donese novi upravni akt, odnosno ne postupi po traženju Suda (članak 34. st. 2. i 4.);
- 4) ako ne donese novi upravni akt u roku ili ga donese protivno pravnom shvatanju Suda, odnosno primjed- bama Suda (članak 63.);
- 5) ako ne donese upravni akt u roku ili po podnesenom posebnom podnesku stranke ili ne dostavi spise i traženo obavještenje Sudu ili ne izvrši rješenje Suda (članak 64.);

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 200 do 800 KM i odgovorna osoba u nadležnoj instituciji.

Članak 84.

Odgovornom osobom u mjerodavnoj instituciji u smislu članka 83. stavak 2. ovoga zakona smatra se rukovoditelj te institucije i službenik u toj instituciji koji je zadužen neposredno izvršiti određeni posao, a nije to učinio ili je izvršio radnju protivno danj obvezi.

XI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 85.

Upravni spor po ovom zakonu može se voditi protiv konačnih rješenja koja, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine i međunarodnim ugovorima, donose međunarodni upravitelji i druge institucije koje na teritoriju Bosne i Hercegovine obnašaju određene poslove pod međunarodnom upravom, i u okviru tih poslova rješavaju o određenim pravima i obvezama građana i pravnih osoba, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Sud odlučuje o tužbama protiv upravnih akata institucija iz stavka 1. ovoga članka, koji su utemeljeni za potrebe Bosne i Hercegovine.

Pokretanje i vođenje upravnog spora protiv upravnih akata iz stavka 1. ovoga članka vrši se na način i pod uvjetima utvrđenim u odredbama ovoga zakona koje se odnose na upravni spor.

(4) Izuzetno, tužbe protiv konačnih akata Povjerenstva za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica donesenih nakon potpisivanja Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, podnose se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 86.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave, a objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 88/07

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 83/08

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 74/10

Članak 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".